

15-årig dreng blev ulovligt overvåget af opholdssted og kommune

5. juli 2018

En 15-årig anbragt dreng fik over en længere periode overvåget sin kommunikation med sin tidligere plejefamilie. Ansatte på drengens opholdssted tog bl.a. billeder af drengens mobil og nedskrev drengens samtaler, uden at han vidste det. Derefter blev oplysningerne sendt videre til Esbjerg Kommune, som var drengens hjemkommune.

Ombudsmanden udtaler, at fremgangsmåden var ulovlig, og at der skete en alvorlig krænkelse af drengens retssikkerhed. Han udtaler også, at Esbjerg Kommune havde et meget væsentligt medansvar for sagen.

Ombudsmanden understreger, at hvis opholdssteder og kommuner mener, at der er behov for at kontrollere et anbragt barns eller ungs kommunikation med andre, kræver det en afgørelse fra kommunens børn og unge-udvalg, hvor der bl.a. sidder pædagogisk-psykologisk sagkyndige og en dommer.

"Kontrol af børns og unges kommunikation med andre er et meget alvorligt indgreb. Derfor er det afgørende, at de retssikkerhedsgarantier, der er fastsat, overholdes," siger Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen.

Væsentlige retsgarantier på spil

Opholdsstedet har været inde på, at visse dele af overvågningen skete efter aftale med drengen.

I sin udtalelse anfører ombudsmanden imidlertid, at dette ikke ændrer noget. Kommuner og opholdssteder kan hverken foretage brev- og telefonkontrol i al hemmelighed eller efter aftale med barnet eller den unge. Overvågning kan kun foregå, hvis den er nødvendig af hensyn til barnets sundhed eller udvikling, og det kræver altid en afgørelse fra kommunens børn og unge-udvalg.

Esbjerg Kommune havde ansvaret for at forelægge sagen for børn og unge-udvalget. Det skete ikke. Kommunen burde også have sikret, at en række rettigheder for drengen var blevet iagttaget. F.eks. havde den 15-årige ret til gratis advokatbistand, ret til at klage og til i sidste ende at få sagen bedømt af domstolene. Esbjerg Kommune tilsidesatte disse regler.

NYHED

Ombudsmanden har underrettet bl.a. Folketinget og børne- og socialministeren om sagen. Det er sket efter bestemmelsen i ombudsmandslovens § 24 om sager med "fejl eller forsømmelser af større betydning".

Sagen kan læses her

Yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, tlf. 20 33 97 52

Områdechef Susanne Veiga, tlf. 33 13 25 12

REGLER OM KONTROL MED ANBRAGTE BØRN OG UNGES KOMMUNIKATION

- Efter voksenansvarsloven kan børn og unge-udvalget i en kommune træffe afgørelse – over for et barn eller en ung, der er anbragt på et opholdssted eller en institution – om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation. Det er en forudsætning, **at kontrollen er nødvendig af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling**. Afgørelsen om kontrol skal vedrøre barnets kommunikation med nærmere angivne personer og skal træffes for en bestemt periode.
- Kommunens børn og unge-udvalg skal ifølge retssikkerhedsloven bestå af 2 medlemmer fra kommunalbestyrelsen, 1 byretsdommer og 2 pædagogisk-psykologisk sagkyndige.
- Når børn og unge-udvalget beslutter at kontrollere et barns eller en ungs brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation, træder en række retsgarantier for barnet i kraft. F.eks. følgende:
 - o Kommunen skal tilbyde forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 12 år, gratis advokatbistand
 - o Kommunen skal sikre, at forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 12 år, inden afgørelsen er gjort bekendt med retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og retten til at udtale sig
 - o Forældremyndighedsindehaveren og som udgangspunkt også barnet eller den unge, advokaten og eventuelle bisiddere skal inden afgørelsen have lejlighed til at udtale sig over for børn og unge-udvalget

NYHED

- Børn og unge-udvalgets afgørelser skal være skriftlige, begrundede og indeholde oplysning om klageadgang
- Afgørelser om brev- og telefonkontrol kan indbringes for Ankestyrelsen af både forældremyndighedsindehaveren og den unge over 12 år. Endvidere kan Ankestyrelsens afgørelse i sagen kræves forelagt retten.